

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av fartygslämningar mm i samband med sanering vid Beckholmen, Stockholm

Linderson, Hans

2012

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2012). *Dendrokronologisk analys av fartygslämningar mm i samband med sanering vid Beckholmen, Stockholm*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2012:28). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

14 Maj 2012

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2012:28
Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV FARTYGLÄMNINGAR MM I SAMBAND MED SANERING VID BECKHOLMEN, STOCKHOLM

Uppdragsgivare: Statens maritima museer, phd, FE 94, 833 83 Strömsund

Resultatadress: Patrik Höglund, Box 271 31, 102 52 Stockholm

Område: Stockholm **Prov nr:** 55611-55622 **Antal sågprover:** 12

Dendrokronologiskt objekt: Fynd vid ett saneringsprojekt

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr : SMM ID	Träd slag	Antal år; 2 radier om inget annat anges	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn	Enhetlig grupp
55611	1:147	Tall	149	sp 63, W	1847	V 1847/48	160-180	A
55612	2:149	Lärk	125	W	Ej datering	-	130-160	
55613	3:157	Ek	100	Ej Sp	1343	E 1353	160-(260)	C
55614	4:159	Tall	85	Sp 30, ej W	1805	1835 ± 20	120-180	A
55615	5:160	Tall	44	Sp 44 ej W	Ej datering	-	70-120	
55616	6:161	Tall	106	Sp 53 ej W	1858	1873 ± 15	220-280	B
55617	1b:208	Tall	86	Sp 10, ej W	1788	1834 ± 20	130-170	A
55618	2b:206	Tall	94	Sp 33?, W	Ej datering	-	110-130	
55619	3b:224	Tall	146	Sp 40, ej W	1826	1846 ± 20	160-200	A
55620	4b:184	Tall	130	Sp 39, ej W	1831	1851 ± 20	160-200	A
55621	5b:219	Tall	67; 1	Ej sp	(1734)	(1794 ± 20)	120-160	
55622	6b:146	Gran	96	W	1847	V 1847/48	110-130	(A)

Uppgifter inom parentes är inte helt säkra

Kommentarer till resultaten:

Fynden vid Beckholmen härrör från flera olika fartyglämningar. Det provtagna virkets samhörighet är inte helt säkerställt. Jag har därför valt att gruppera proven i dendrokronologiska enhetsgrupper med avseende på datering och med hög inbördes korrelationer utan hänsyn till dess eventuella samhörighet som kunde observeras i fält.

A: Virket dateras så att alla kan vara avverkade **vinterhalvåret 1847/48**. Dess ståndort finns sannolikt i **Stockholmsområdet**. Prov 6b uppvisar en stark krökning, vilket är skälet till att provets osäkra grupptillhörighet.

B: Proveniensen är som "A-gruppen", dock **avverkad 1858-1888** mest sannolikt 1860-talet.

C: Dateras till **efter 1353** och har sin proveniens från **södra Norge**.

Diskussion

I fält noterades följande möjliga sammansättning kolumn ”vrak” och ”id”:

<u>Vrak</u>	<u>Id</u>	<u>Sammanvägd och mer djärv bedömd datering med proveniens</u>
I	146, 147 och 149	Vintern 1847/48, lokalt
II	159 och 160	1820-1830-tal, lokalt
III	161 och 184(ev)	1860-tal, lokalt
IV	206, 208 och 219	1810-1820-tal, blandad eller otydlig proveniens
?	224	1840-1850-tal, lokalt
?	157	1360-1400-tal, syd Norge

Ovanstående förslag kan konfirmeras av den dendrokronologiska analysen med det tillägget att flera prover har så breda dateringsmarginaler, att ur dateringssynpunkt kan ”vrak I, II och IV” kunna komma från samma vrak. Jag har dock gjort en mer vågad och sammanvägd tolkning i kolumnen till höger, vilken är baserad på det mest vanliga antalet årsringar i splinten på virke av den typen som föreligger i undersökningen. Slutsatsen är att man kan urskilja fyra till fem olika dateringsgrupper. Prov 157 är en extrem avvikare och har inte kunnat kompletteras med något annat fynd. En möjlighet är att den är omlagrad från en annan position.

Hans Linderson

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, Fax +46-46-2224830 e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812